

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Igora Burgera v trestnej veci obvineného **I. V. a spol. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny** podľa § 296 Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí dňa 15. januára 2014 v Bratislave sťažnosť prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 8. januára 2014, sp. zn. Tp 16/2013, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť prokurátora **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, uznesením z 8. januára 2014, sp. zn. Tp 16/2013, na podklade žiadosti obvineného N. G. o prepustenie z väzby na slobodu a návrhu prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na predĺženie lehoty trvania väzby u obvineného N. G. rozhodol tak, že:

I. Podľa § 76 ods. 3 Tr. por. návrh prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, sp. zn. VII/2 Gv 160/12, z 13. decembra 2013 na predĺženie lehoty trvania väzby obvinenému N. G., nar. X. v Š., t.č. vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici zamietol a lehotu trvania väzby u obvineného nepredĺžil.

II. Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. obvineného N. G. prepustil z väzby na slobodu.

Proti tomuto uzneseniu podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky bezprostredne po vyhlásení uznesenia priamo do zápisnice o výsluchu sťažnosť. V písomnom odôvodnení sťažnosti, doručenom najvyššiemu súdu 14. januára 2014, prokurátor uviedol, že sa nestotožnil s názorom sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, ktorý nevyhovelo jeho návrhu na predĺženie lehoty väzby u obvineného N. G. a obvineného prepustil na slobodu. Poukazoval na to, že vyšetrowanie predmetnej trestnej veci je rozsiahle a obtiažne a nebolo možné ho ukončiť v rámci predĺženej lehoty do 25. januára 2014. Skutky, ktoré sú predmetom obvinenia boli spáchané zločineckou skupinou a z povahy tejto skupiny vyplýva obava, že obvinení s významnejším postavením v skupine sa budú navzájom ovplyvňovať a zahladzovať stopy, najmä súvisiace písomnosti týkajúce sa zakladania rôznych spoločností na fiktívnych konateľov, tzv. „biele kone“, ktoré (ako to vyplýva z doterajšieho dokazovania) zakladal obvinený L. z poverenia N. G.. Z povahy páchanej trestnej činnosti je zrejmé, že obvinení mali zištné motívy, pričom je tu naďalej daná dôvodná obava, že obvinený N. G. bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby najvyšší súd zrušil uznesenie sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica a sám podľa § 76 ods. 3 Tr. por. predĺžil lehotu trvania väzby u obvineného G. do 25. mája 2014, resp. po zvážení všetkých okolností prípadu na dobu nevyhnutnú.

Na základe podanej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým bola podaná sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom a zistil, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Obvinený N. G. je v posudzovanej veci trestne stíhaný na základe uznesenia vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej jednotky finančnej polície, expozitúra Stred, Banská Bystrica, zo dňa 24. februára 2013, ČVS: PPZ-577/NKA-FP-ST-2012 o vznesení obvinenia, pretože je (spolu s ďalšími 14 osobami) podozrivý zo spáchania zločinu **založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny** podľa § 296 Tr. zák. **v jednočinnom súbehu so zločinom skrátenia dane a poistného** podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je to uvedené v predmetnom uznesení.

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 27. februára 2013, sp. zn. Tp 16/2014, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 7. marca 2013, sp. zn. 4 Tost 8/2013, bol obvinený vzatý do väzby z dôvodu uvedenom v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., pričom väzba u obvineného začala plynúť 25. februára 2013 od 06.00 hod a vykonáva sa v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici.

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 6. septembra 2013, sp. zn. Tp 16/2013, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. septembra 2013, sp. zn. 6 Tost 29/2013, bola obvinenému predĺžená lehota trvania väzby do 25. januára 2014.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preštudovaní vyšetrovacieho spisu ČVS: PPZ-577/NKA-FP-ST-2012, a spisu, sp. zn. Tp 16/2014, dospel k záveru, že sudca pre prípravné konanie pri rozhodovaní o návrhu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na predĺženie lehoty väzby u obvineného a žiadosti obvineného o prepustenie na slobodu postupoval správne.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest, alebo

b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

V zmysle § 76 ods. 1 Tr. por. väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas.

Podľa § 76 ods. 2 Tr. por. základná lehota väzby v prípravnom konaní je sedem mesiacov; prokurátor je povinný prepustiť obvineného na slobodu najneskôr v posledný deň tejto lehoty, ak nepodá najmenej dvadsať pracovných dní pred jej uplynutím obžalobu, návrh na schválenie dohody o vine a treste alebo sudcovi pre prípravné konanie návrh na predĺženie tejto lehoty.

Podľa druhej a tretej vety § 76 ods. 3 Tr. por. predĺžiť lehotu väzby možno len vtedy, ak návrh podľa odseku 2 bol podaný včas a ak nebolo možné pre obtiažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania. Predĺženie lehoty väzby môže trvať až sedem mesiacov, lehota väzby v prípravnom konaní však nesmie presiahnuť dĺžku podľa odseku 7 (v danom prípade 19 mesiacov).

V zmysle § 79 ods. 3 Tr. por. má obvinený právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Najvyšší súd konštatoval, že bola dodržaná požiadavka vyplývajúca s ustanovenia § 76 ods. 2 Tr. por., podľa ktorej je prokurátor povinný podať návrh na predĺženie lehoty väzby v prípravnom konaní najneskôr 20 pracovných dní pred jej uplynutím. Zistil, že návrh na predĺženie lehoty väzby obdržal Špecializovaný trestný súd dňa 16. decembra 2013, teda včas.

Pri rozhodovaní o dôvodnosti predĺženia lehoty väzby mal Najvyšší súd na zreteli aj ustanovenie § 76 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého môže väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a v konaní pred súdom trvať len nevyhnutný čas. Vychádzal aj z ustanovenia § 79 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú aj naďalej, resp. či sa zmenili, pričom sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní

o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo o zmene dôvodov väzby a tiež pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu.

Okrem podozrenia, ako jedného z predpokladov vzatia obvineného do väzby, musí byť splnená aj ďalšia základná materiálna podmienka, a to existencia niektorého z väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por.

Obvinený bol v posudzovanej veci vzatý do väzby z dôvodu uvedenom v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Podľa zistenia najvyššieho súdu od posledného rozhodovania o väzbe obvineného nastali v predmetnej veci nové skutočnosti. Jedná sa predovšetkým o výpoveď obvineného I. V. (údajne riadiaceho člena skupiny), ktorý sa priznal k spáchaniu skutku tak, ako mu je dávaný za vinu, pričom objasnil aj systém fungovania skupiny. Z jeho výpovede je zrejmé, že obvineného N. G. síce pozná, v inkriminovanom období sa s ním stretol len raz, avšak v rámci detailného opisu fungovania skupiny o jeho prípadnej zainteresovanosti do veci nič nevy povedal. Nateraz jediným usvedčujúcim dôkazom proti obvinenému G. je len výpoveď spoluobvineného J. L., ktorý mal údajne z poverenia N. G. zakladať spoločnosti na tzv. „biele kone“. Z osôb, ktoré údajne mali byť dosadzované za konateľov spoločností zapojených do štruktúry podvodov s DPH, obvineného N. G. väčšina nepozná, resp. pozná len z počutia.

Po priznaní sa obvineného I. V., ktorý bol rovnako ako obvinený N. G. vo väzbe z dôvodu uvedenom v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., prokurátor rozhodol o jeho prepustení na slobodu. Ak teda dôvody tzv. preventívnej väzby u osoby, ktorá by údajne mala byť v organizačnej štruktúre na riadiacej pozícii zanikli, a teda sa predpokladá, že táto osoba nebude pokračovať v trestnej činnosti, nie je dôvod, aby z toho istého dôvodu bol vo väzbe obvinený N. G., ktorý mal údajne len dohadzovať „biele kone“, ale sám v konkrétnych obchodoch nevystupoval. Dokonca ani nič nenasvedčuje tomu, že by mal akékoľvek kontakty s osobami, ktoré priamo obchody riadili. Skutočnosť, že sa obvinený N. G. k spáchaniu skutku nepriznal, nemôže byť dôvodom na jeho ponechanie vo väzbe.

V tejto súvislosti sa najvyšší súd stotožnil s uznesením Špecializovaného trestného súdu, zo dňa 8. januára 2014, sp. zn. Tp 16/2014, kde tento v odôvodnení svojho rozhodnutia

podrobne uviedol prečo väzobné dôvody upravené v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nepovažoval u obvineného N. G. za opodstatnené. Najvyšší súd si závery súdu prvého stupňa v plnom rozsahu osvojuje a v ďalšom na ne odkazuje.

Keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod pre zmenu prvostupňového uznesenia, sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 15. januára 2014

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová